

Poloa'iga tūmau e taofia le sauāga i totonu o aiga
Crimes (Domestic and Personal Violence) Act 2007

O lenei pepa tusia e lē o se pepa fa'atulafonoina. Ua tusia fa'atatau ina ia fesoasoani ia te oe e te malamalama ai i le fa'atonuga mai le fa'amasinoga. E tatau lava ona e mulimulita'i i fa'atonuga a leoleo/ fa'amasinoga. O se solitulafono le lē mulimulita'i i fa'atonuga a leoleo/ fa'amasinoga.

Suafa Tagata Molia – ma e tatau ona mulimulita'i i fa'atonuga o i lalo. O se solitulafono lou lē mulimulita'i i fa'atonuga o i lalo. E fa'aono saisaitia mai oe e leoleo ma molia ai. Afai ae fa'amaonia lau solitulafono, e mafai ona tu'uina oe ile falepuipui i se umi e o'o atu ile lua (2) tausaga ma se sala tupe e o'o atu ile \$5,500.00.

E ono molia foi i isi ituaiga o soligatulafono pe a faamaonia i solitulafono nei; e faao'o maualuga se isi fa'asalaga e tuuina atu ia te oe.

E tatau ona e usitai i lea /po'o nei poloaiga seia oo ile aso.../masina.../tausaga....

O lenei/po'o nei poloa'iga sa faia e puipui/ pe puipuia ai tagata tusa lava pe e le mānana'o iai tagata o puipuia, po'o le fai atu ia te oe e te le tau usitaia. Afai e te taumafai e faia se mea o mea o taua i lalo o se solitulafono lea ua taua o le lē usita'ia le poloa'iga.

Poloa'iga faatatau I amioga faatino

1. E lē tatau ona e faia se mea o mea o taua atu i lalo, i tagata o puipuia, po'o se tasi, po'o nisi e iai so lā feso'ota'iga fa'a-le-aiga
 - a) Fa'ao'olima po'o le fa'amata'u iai,
 - b) Taumulimuli iai, fa'atiga, pe fa'apalopalo iai, ma
 - c) Faia ma le loto iai (po'o le le kea iai) ona faatama'ia pe fa'aleaga o se meatotino e ana, pe o ūmia, e le tagata o puipuia.

Fa'ataitaiga:

- E lē tatau ona e faia se mea o mea ia i lē o puipuia, e auala atu i se isi tagata, po'o feso'ota'iga fa'atenekolosi (faatitaiga: telefoni, feautusitusia tusifoliga (Facebook), imeli po'o se isi lava auala o feso'otaiga lautele
- E lē tatau ona e faia, po'o le fai atu o se tala e fa'aoso fa'amata'uina ai lē o puipuia, pe tupu ai sona lagona e te fa'ao'o se manu'a ia te ia po'o le faaleaga ni ana (po'o ni a latou) meatotino i so'o se itū'āiga o auala, e aofia ma ni meatotino e te lua umia fa'atsi, aofia ai ma ni mea fafaga.

Poloa'iga tūmau e taofia le sauāga i totonu o aiga *Crimes (Domestic and Personal Violence) Act 2007*

O leni pepa tusia e lē o se pepa fa'atulafonoina. Ua tusia fa'atatau ina ia fesoasoani ia te oe e te malamalama ai i le fa'atonuga mai le fa'amasinoga. E tatau lava ona e mulimulita'i i fa'atonuga a leoleo/ fa'amasinoga. O se solitulafono le lē mulimulita'i i fa'atonuga a leoleo/ fa'amasinoga.

Poloa'iga faatatau i fesootaiga

2. E lē tatau ona e fa'afeso'ota'i le tagata o puipuaia i so'o se ituaiga o auala se'i vagana ai o sē na feso'otaiga e auala atu i se lōia

Fa'ata'ita'iga:

- E lē tatau ona e fa'afeso'ota'ia le tagata o puipuaia e ala i feso'otaiga fa'atekonolosi faataitaiga – telefoni, feau tusituisa, imeli po'o tusifoliga (Facebook) po'o se isi auala o feso'ota'iga e aofia ai ma lou fai i se isi tagata e fa'afeso'otai ia po'o latou.
- A fa'apea e fa'afeso'otai atu e se tagata o puipuaia ma e tali atu iai, e tusa lava pe fa'afia ni taimi e na te/ pe latou te fa'afeso'ota'i ai oe, ua ē solia lava le poloa'iga.

3. E lē tatau ona e alu:

- A. I le aoga po'o nisi nofoaga e ono aga'i iai ē o puipuaia, mo a'oa'oga,
- B. Po'o so'o se isi nofoaga fa'aono aga'i iai lē po'o ē o puipuaia mo le va'aia o fanau, po'o
- C. Isi nofoaga o ta'ua i lalo

Fa'ata'ita'iga:

- E lē tatau ona e alu i nofoaga ia,
- O lona uiga e te lē mafai ona 'auai ini tauaofiaga a le aoga, mafutaga fa'apitoa ale aoga po'o faatasiga a matua ma faiaoga e faia i le aoga

4. E lē tatau ona e aga'i iai pe auaumea fa'atasi ma tagata puipuaia i se taimi e i lalo ifo ole 12 itula ina ua maea ona taumafa ava malosi po'o le fa'aaogaina o fuala'au ma la'au fa'asaina

Fa'ata'ita'iga:

- E lē tatau ona e aga'i atu, po'o lou 'auai fa'atasi ma ē o puipuaia i se taimi e i lalo ifo ole 12 itula ina ua maea se taumafaina o ava malosi, po'o le fa'aaogaina o fuala'au fa'asaina. Fa'ataitaiga: a faapea o lau mainu mulimuli o le ta ole iva (9) i le po, e lē mafai ona e toe feso'otai atu ia te ia po'o latou, o latou aiga, po'o lona/latou fale faigaluega seia tā le itula e 9

Poloa'iga tūmau e taofia le sauāga i totonu o aiga *Crimes (Domestic and Personal Violence) Act 2007*

O lenei pepa tusia e lē o se pepa fa'atulafonoina. Ua tusia fa'atatau ina ia fesoasoani ia te oe e te malamalama ai i le fa'atonuga mai le fa'amasinoga. E tatau lava ona e mulimulita'i i fa'atonuga a leoleo/ fa'amasinoga. O se solitulafono le lē mulimulita'i i fa'atonuga a leoleo/ fa'amasinoga.

ile taeao e soso'o ai. Afai o lo'o oulua nonofo fa'atasi, e tatau ona saili se isi nofoaga e te nofo ai mo le 12 itula.

- E lē tatau ona oulua inu ava ma fa'aaogāina fualaa faasaina faatasi ma sē po'o ē o puipuia
- E tatau ona e alu ese mai ai, tusa lava pe fai atu e te nofo. Alu ese.

5. E lē tatau ona e taumafai e sa'ili ē o puipuia sei vaganā o se poloaiga a le Fa'amasinoga

Fa'ata'ita'iga:

- E lē tatau ona e taumafai e saili le tagata ua puipuia e auala atu i fa'afeso'ota'iga fa'atekonolosi (mo se fa'ata'ita'iga - telefoni, fe'au tusitusia, imeli, po'o i le Facebook po'o isi auala o fa'asalalauga i onapō nei), le a'upega tafa'ilagi, pe fai i se isi tagata pe silafia se nofoaga o iai ia po'oo i latou.

Poloa'iga tulafono aiga ma matāfaioi fa'amatua

6. E lē tatau ona e faafesootai i tagata o puipuia i so'o se auala seia vaganā:

- A) Auala atu i se lōia, po'o le
- B) Auai atu soālaupulega ma i latou na maua agava'a talafeagai, po'o se
- C) Poloaiga atu i lenei po'o se isi fa'amasinoga e fa'atatau i feso'ota'iga ma fanau, po'o se
- D) Maliliega tusitusia i le vā o oe ma le isi matua e fa'atatau i se feso'ota'iga ma fanau,

Po'o se

- E) Maliega tusitusia i lo oulua vā ma le isi matua, ma le tagata ua tu'uina iai le tausiga fa'amatua ose tamititi po'o tamaiti, mo se feso'otaiga ma tamaiti.

Fa'ata'ita'iga:

- E le tatau ona e agai atu pe fa'afesootai i latou o puipuia e oe lava pe auala atu i feso'ota'iga fa'atekonolosi e pei o telefoni, feau tusitusia, imeli, Facebook po'o nisi auala tau feso'otaiga e aofia ai ma lou fai atu i se tasi e fa'afeso'ota'i ia po'o i latou.
- Afai ae fa'afeso'ota'i atu oe e i latou o puipuia ae e tali atu iai, e tusa pe fia ni taimi e feso'ota'i atu ai po'o se ā fo'i se mafua'aga e a ala ai ona feso'otai atu, ua e solia lava le poloa'iga i lou tali iai.

Poloa'iga tūmau e taofia le sauāga i totonu o aiga *Crimes (Domestic and Personal Violence) Act 2007*

O leni pepa tusia e lē o se pepa fa'atulafonoina. Ua tusia fa'atatau ina ia fesoasoani ia te oe e te malamalama ai i le fa'atonuga mai le fa'amasinoga. E tatau lava ona e mulimulita'i i fa'atonuga a leoleo/ fa'amasinoga. O se solitulafono le lē mulimulita'i i fa'atonuga a leoleo/ fa'amasinoga.

- Afai o iai se Poloa'iga tau ile Fa'amasinoga o aiga po'o se poloaiga a se isi Fa'amasinoga e fa'atatau ile tausiana o lau fanau e tatau ona e fa'afeso'ota'i se Loia mo nisi fa'amatalaga e fa'amalamalama ai lea matāupu pe afai e te lē o mautonu ile mea e ao ona fai.

Mo mataupu i tulafono mo aiga, o le uiga "o tagata ua agava'a ma fa'atagaina mo soātaupega" e pei ona tusia i le **(b)** i luga, o le uiga lava lea ua tusia i le tulafono mo aiga e ta'ua of *Family Law Act 1975*.

Fa'ata'ita'iga e tusa ai ma le **(e)** o i luga: Afai o oe ma lē o lo'o puipuia e iai se lua tamaiti po'o ni lua fanau ae o lo'o fa'atino e se isi tagata matāfaioi fa'amatua ile tausiana lea o le fanau, e tatau fo'i la ona mo'omia mai se maliega tusitia e fa'atatau ile feso'otai atu i tamaiti. O lenā tagata e fa'atusa o se sui ole minisitā mo aiga ma auunaga lautele (Minister for Family and Community Services), po'o se tagata ua tōfia e le Fa'amasinoga e tusia tamaiti, po'o se matua ua vaetama i ai tamaiti.

Poloa'iga e uiga i nofoaga e lē mafai ona e aga'i i ai

7. E lē tatau ona e nofo i:

- A) le tuātusi e tasi ma le tagata o lo'o puipuia, po'o
- B) so'o se nofoaga o lo'o tusia atu i le lisi

Fa'ata'ita'iga:

- Afai sa oulua nonofo fa'atasi i le tuātusi e tasi, ma ua mo'omia lou fia ave'eseina mai o au meatōtino, e mafai ona e talosaga i le fa'amasinoga mo se poloa'iga e mafai ai ona toe maua mai au meatotino. E mafai fo'i ona fa'afeso'ota'i leoleo.

8. E lē tatau ona e ulufale i totonu:

- A) so'o se nofoaga o nonofo ai ē o puipuia, po'o
- B) so'o se nofoaga o faigaluega ai i latou, po'o
- C) so'o se nofoaga o lo'o tusia atu i le lisi

Fa'ata'ita'iga:

- E lē tatau ona e sili atu ile tuāoi o ia nofoaga.
- Afai sa oulua nonofo fa'atasi i le tuātusi e tasi, ma ua e mana'o e aveese mai o au meatotino, e mafai ona e talosaga i le fa'amasinoga mo se poloa'iga e mafai ai on toe maua mai au

Poloa'iga tūmau e taofia le sauāga i totonu o aiga
Crimes (Domestic and Personal Violence) Act 2007

O lenei pepa tusia e lē o se pepa fa'atulafonoina. Ua tusia fa'atatau ina ia fesoasoani ia te oe e te malamalama ai i le fa'atonuga mai le fa'amasinoga. E tatau lava ona e mulimulita'i i fa'atonuga a leoleo/ fa'amasinoga. O se solitulafono le lē mulimulita'i i fa'atonuga a leoleo/ fa'amasinoga.

meatotino (Property Recovery Order), po'o le feso'ota'i o le ofisa o leoleo.

- 9 E lē tatau ona e alu totonu o le numera o mita nā ua ta'u mai i le poloa'iga:
- A) i so'o se nofoaga e nofo lē o puipuia, po'o se
 - B) nofoaga e faigaluega ai, po'o se
 - C) nofoaga o lo'o tusia atu i le lisi

Fa'ata'ita'iga:

- E lē fa'atagaina ona e aga'l i totonu ifo o le 100mita ma le tuāoi o nei nofoaga.
- Afai sa oulua nonofo fa'atasi i le tuātusi e tasi, ma ua e mana'omia le aveese mai o au meatotino, e mafai ona e talosaga i le fa'amasinoga mo se poloa'iga e mafai ai ona mau mai au meatotino (Property Recovery Order), po'o le fa'afeso'ota'i le ofisa o leoleo.

Poloa'iga tau a'upega

- 10 E lē tatau ona ūmiaina so'o se itūaiga fana po'o so'o se a'upega fa'asāina.

Fa'ata'ita'iga:

- E tatau ona tu'uina atu uma ni au fana ma a'upega fa'asāina i leoleo. O se solitulafono ese lou taofia pea o ia a'upega.

O isi poloa'iga

11. E mafai e Leoleo po'o le Fa'amasinoga ona fai nisi poloa'iga fa'apitoa ia oe ma lou aiga.

O le tele o mafutaga fa'alēaiga (ulugāli'i) e le feagai ma le faamata'u, pulea, po'o sauāga. O lo'o aofia nei oe i se vaega to'aititi o tagata ua tu'uina atu iai se tasi o ia Poloaiaga, ma o lo'o ua fa'amauina i fa'amaumauga a le matagaluega o leoleo i NSW.

A fa'afeagai tamaiti ma sauāga i totonu o aiga, e fa'atuputupula'ia lo latou a'afiaga ma

Poloa'iga tūmau e taofia le sauāga i totonu o aiga *Crimes (Domestic and Personal Violence) Act 2007*

O lenei pepa tusia e lē o se pepa fa'atulafonoina. Ua tusia fa'atatau ina ia fesoasoani ia te oe e te malamalama ai i le fa'atonuga mai le fa'amasinoga. E tatau lava ona e mulimulita'i i fa'atonuga a leoleo/ fa'amasinoga. O se solitulafono le lē mulimulita'i i fa'atonuga a leoleo/ fa'amasinoga.

mafatiaga e pei o lagona lē fiafia, popole, maitaita ma e lē lelei fo'i i tulaga o a'oa'oga.

Avea lenei avanoa e toe fuata'ina ai 'oe ma lou olaga.

Afai e te fia mana'omia se fa'atalatalanoaga e fesoasoani ai i ni ou mafatiaga po'o ni popōlega, fa'afeso'ota'i atu numera nei:

- Men's Referral Service ('au'aunaga fa'apitoa mo tamāloloa) 1300 766 491
- Relationships Australia ('au'aunaga fa'apitoa mo aiga) 1300 364 277
- The Parent Line ('au'aunaga fesoasoani mo matua e uiga i fana) 1300 1300 52

Afai e te solia lenei poloa'iga:

- E mafai ona tu'uina oe ile falepuipui i se umi e o'o atu i le 2 tausaga ma se sala tupe e o'o i le \$5,500.
- E ono molia foi oe i isi ituaiga o soligatulafono (fa'ata'itai'ga ole fasi fa'ao'olima po'o le fa'afefe) fa'aopopo ai ma soligatulafono nei. A fa'amaonia oe i nei soligatulafono, e faao'o mauuluga se isi fa'asalaga e tuuina atu ia te oe.

Ave fa'avave fana uma lava ma a'upega fa'asāina, aofia ai ma laisene ma pemitā mo ia a'upega uma o ia te oe, i leoleo. Afai e te taofia nei a'upega, e ono afaina ai oe ile solia o lenei poloa'iga ma nisi soligatulafono.

Afai e i ai ni au fesili e uiga i lenei poloa'iga, fa'afeso'ota'i atu:

- Se lōia
- Legal Aid NSW (Lōia a le malō) (02) 9219 5000
- Ofisa Leoleo e lata ane ma fesili i ai mo se Domestic Violence Liaison Officer (tagata e matātā i matāupu fa'atatau i fa'asauāga i totonu o aiga) (Talafeagai pe afai o oe o le tagata o lo'o fia puipuia)
- Law Access NSW (mo fautuaga e fa'atatau i lenei matāupu) 1300 888 529 po'o le a'upega tafāilagi ile www.lawaccess.nsw.gov.au
- Interpreting Services 131 450 (Fa'amatalaupū) po'o le a'upega tafāilagi ile www.tisnational.gov.au

